

NATO and China's containment policy in the Indo-Pacific

Sayed Ali Monavari¹

Mohsen Keshvarian Azad²

Received: 2024-07-31

Revised: 2024-09-07

Accepted: 2024-12-08

Available Online: 2025-07-16

How to cite this article:

Monavari, A. & Keshvarian Azad, M. (2025). NATO and China's containment policy in the Indo-Pacific, *Iranian Research Letter of International Politics*, 13 (02), 188 - 209 .(in Persian with English abstract)
<https://doi.org/10.22067/irlip.2025.89149.1554>

Extended Abstract:

1-Introduction

The rise of China as a global and regional power has prompted the United States and its liberal allies to implement security and economic initiatives to address their concerns and to constrain Beijing. As an extension of these initiatives, NATO, the transatlantic military alliance, has also become increasingly focused on China, developing programs and actions that have drawn reactions from Chinese officials. This shift signals NATO's growing presence in the Indo-Pacific. This article, examines NATO's evolving strategy towards China. It analyzes how the alliance seeks to expand its influence in the Indo-Pacific to counterbalance China's rise. The theory Balance of Threat suggests that NATO's revised strategic concept, with its increased focus on China, aims to strengthen ties with like-minded partners and build consensus for regional containment.

2-Theoretical framework

The research problem is explained within the framework of the balance of threat theory. From NATO's perspective, China's growing power poses a real and tangible threat to the existing rules-based international order. The alliance perceives China's expanding influence across various power domains as a challenge requiring action. In recent years, NATO's strategic documents have been redefined to explicitly acknowledge China as a key factor shaping the Indo-Pacific security landscape.

3-Methodology

This study employs an experiential epistemology and an analytical-explanatory method, gathering credible evidence through empirical methods to elucidate the reality and relationships between variables. The research design began with an initial idea and evolved as the researcher's understanding of the subject deepened. Data were collected through library research, including specialized library searches, internet resources, and databases, to obtain the necessary theoretical information and literature.

1. Associate Professor, Department of International Relations, Kharazmi University, Tehran, Iran.

2. Postdoctoral Researcher in International Relations, Department of International Relations, Kharazmi University, Tehran, Iran.

4-Discussion

NATO's 2030 document explicitly labels China a "systemic strategic rival" and a potential long-term threat to democratic societies, including transatlantic security. Similarly, at the 2021 summit, leaders declared China a "systemic challenge to the rules-based international order and our Allies' security." This new approach underscores the need for collective action and a unified understanding of the destabilizing effects of China's rise. Both official rhetoric and official documents implicitly and explicitly highlight the threat posed by China. Moreover, these documents emphasize the need for regional alliances and coordination. NATO member states have also individually increased their focus on the Indo-Pacific in line with the alliance's strategic shift. The United States, European Union, France, United Kingdom, Canada, and Germany are among the countries developing their own Indo-Pacific strategies. The perceived threat from China's rise is gradually reshaping NATO's approach to cooperation and empowerment of Indo-Pacific governments. This has led to increased collaboration with regional powers that counter China's influence. Engaging with Indo-Pacific partners is a key pillar of NATO's evolving strategy. The alliance acknowledges these countries as "unique and essential partners" in its strategic concept, creating new opportunities for cooperation and coordination. Data suggests that NATO has actively sought cooperation programs with Indo-Pacific countries since adopting its new Strategic Concept in 2010. Common threats posed by China are cited as a primary driver for this expanding cooperation. Liberal democracies like India, Japan, Australia, South Korea, and New Zealand are NATO's key partners in the region. While cooperation with India remains limited, defense and non-defense collaboration with Japan, Australia, South Korea, and New Zealand is progressing. The future trajectory of NATO's cooperation with these countries will be crucial in determining the alliance's long-term role in the Indo-Pacific. Despite its growing engagement, NATO remains a peripheral security actor in the region. Nevertheless, the alliance's evolving focus on the Indo-Pacific complicates its security landscape, potentially impacting global order and cooperation dynamics.

5-Conclusion

The inference is that in the short term, NATO will seek to consolidate and expand its position in the Indo-Pacific region. Based on available data, NATO has been seeking a cooperation program with the Indo-Pacific countries since 2010 and the adoption of its new strategic concept. Liberal partners, including India, Japan, Australia, South Korea, and New Zealand, are the core countries of NATO. Despite NATO's plans to be present in India, the scope of their cooperation is not extensive and intertwined, but in Japan, the scope of defense and non-defense cooperation between the parties has increased and is progressing. NATO's cooperation with Australia is also progressing, and its defense-security dimensions have been strengthened. South Korea and New Zealand are also in NATO's defense and security cooperation portfolio, and the parties are seeking to plan to strengthen cooperation. In the long term, expanding support for regional partners in defending them against hard and hybrid threats will provide a stronger basis for security cooperation with the United States in the event of an escalation of the Chinese threat.

Keywords: Indo-Pacific, China, Liberal partners, Containment, NATO

ناتو و سیاست مهار چین در ایندو پاسیفیک

سید علی منوری^۱

محسن کشوریان آزاد^۲

چکیده

ظهور و قدرت یابی چین در عرصه جهانی و منطقه ای منجر به حساسیت ایالات متحده و شرکای لیبرال آن با طرح ابتکارات امنیتی و اقتصادی برای مهار پکن شده است. ائتلاف کواد، ائتلاف اوکاس، راهبرد جداسازی و محدود سازی چین به کمک شرکا از جمله این ابتکارات برای مهار چین است. در ادامه طرح ها و ابتکارات آن ها، ناتو به عنوان بازوی امنیتی-نظامی نیز تمرکز بر چین را افزایش داده و برنامه و اقداماتی را تدارک دیده که واکنش مقامات چین را در پی داشته و نشان از حضور مؤثرتر این بازیگر در ایندو پاسیفیک دارد. هدف این مقاله تبیین راهبرد ناتو برای مهار چین است و به روش تحلیلی-تبیینی به این پرسش پاسخ می دهد که ناتو چگونه درصدد گسترش دامنه نفوذ خود در منطقه ایندو پاسیفیک برای مهار چین است؟ در پاسخ فرض بر این است که ناتو با تغییر مفهوم راهبرد و افزایش تمرکز بر چین به دنبال تقویت پیوند با شرکای لیبرال و زمینه سازی اجماع بین آن ها برای مهار چین در ایندو پاسیفیک است. نتایج نشان می دهد که اسناد ناتو و اعضای آن تمرکز بر روی منطقه ایندو پاسیفیک- به صورت ویژه چین- را افزایش داده اند و قالب های همکاری و اقدامات عملی با شرکای خود (ژاپن، کره جنوبی، هند، استرالیا و نیوزلند) در حال پیاده سازی است.

واژگان کلیدی: ایندو پاسیفیک، چین، شرکای لیبرال، مهار، ناتو

۱. دانشیار گروه روابط بین الملل، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران، s.a.monavari@khu.ac.ir

۲. پژوهشگر پسا دکتری روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی تهران، نویسنده مسئول: mkeshvarian69@gmail.com

مقدمه

منطقه ایندو پاسیفیک و منطقه یورو آتلانتیک از نظر جغرافیایی از هم دور هستند، اما هر یک از دو منطقه تحت تأثیر تحولات سیاسی و امنیتی فراتر از مرزهای خود قرار دارند و بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه منطقه ایندو پاسیفیک به عنوان کانون تحولات ساختاری نظام بین‌الملل مطرح است. رشد روزافزون چین و تقابل جدی آمریکا با آن، ظهور هند و اختلاف این کشور با چین، توسعه قدرت‌های اقتصادی شمال شرق و جنوب شرق آسیا و شبکه‌سازی اقتصادی آن‌ها در منطقه و امکان حمله نظامی چین به تایوان، سبب گشته تا منطقه مذکور جنبه ژئوپلیتیک و راهبردی به خود گیرد. با تبدیل شدن منطقه به مرکز مبارزه قدرت، چندین کشور راهبرد ایندو پاسیفیک خود را توسعه دادند. ایالات متحده، ژاپن، استرالیا، هند، اندونزی، فرانسه، بریتانیا، هلند و آلمان و آسه آن از جمله این بازیگران هستند. علاوه بر اسناد منتشر شده دفاعی-امنیتی و اقتصادی، ابتکارات امنیتی همانند ائتلاف کوادا^۱ (آمریکا، استرالیا، هند و ژاپن)، ائتلاف اوکاس^۲ (آمریکا، انگلیس، استرالیا) و ائتلاف‌های دوجانبه و چندجانبه شکل گرفته است پویایی را در حوزه رژیم سازی در منطقه ایجاد نموده است.

به دنبال حضور آمریکا، اتحادیه اروپا نیز در حال بازبینی سیاست خود نسبت به این منطقه است. در راستای سیاست این دو بازیگر، بازوی امنیتی-نظامی آن‌ها یعنی ناتو نیز بر روی تحولات منطقه حساس شده و از حالت حاشیه به متن آمده است. درواقع، تغییر ساختار قدرت در نظم جهانی و قدرت‌های نوظهور، چالش‌های جدیدی را پیش روی ناتو قرار داده که باید برای آن برنامه‌ریزی کند. مفهوم ایندو پاسیفیک که در اوایل دهه ۲۰۰۰ متولد شد، اشاره به حساس ترین منطقه در جهان دارد که که ثبات یا بی‌ثباتی آن بر دیگر به‌ویژه کشورهای غربی تأثیر می‌گذارد و به منطقه‌ای با منافع راهبردی قابل توجه برای ناتو تبدیل می‌شود.

اسناد راهبردی ناتو در چند سال اخیر از چین به عنوان چالش علیه سیستم بین‌المللی نام برده است، پیرو تحول در این اسناد و توجه آشکار به تهدید چین، در حوزه عمل نیز اقداماتی برای مقابله بانفوذ پکن انجام گردید که واکنش مقامات چینی را در پی داشته است. چنانچه، مائو نینگ^۳ سخنگوی وزارت خارجه چین در پنجم مه ۲۰۲۳ اظهار داشت: «تداوم گسترش ناتو به سمت شرق به منطقه آسیا-اقیانوسیه و مداخله این سازمان در امور منطقه‌ای به شکلی غیرقابل اجتناب صلح و ثبات را تضعیف خواهد کرد». این فعل‌وانفعالات نشان می‌دهد که برنامه‌های ناتو برای ایندو پاسیفیک جدی است و ضرورت دارد تا راهبرد این بازیگر برای مهار چین تبیین گردد. در این راستا به روش تحلیلی-تبیینی به این سؤال پاسخ داده شده که ناتو چگونه درصدد گسترش دامنه نفوذ خود در منطقه ایندو پاسیفیک برای مهار چین است؟ در پاسخ فرض بر این است که ناتو با تغییر مفهوم راهبرد و افزایش تمرکز بر چین به دنبال تقویت پیوند با شرکای لیبرال و زمینه‌سازی اجماع بین آن‌ها برای مهار چین در ایندو پاسیفیک است. مقاله در ادامه پس از اشاره

1. Quadrilateral Security Dialogue

2. AUKUS

3. Mao Ning

به پیشینه پژوهش، به تمهیدات نظری پرداخته، سپس تغییر مفهوم راهبردی ناتو و تمرکز آن بر ایندو پاسیفیک، تطابق سیاست ناتو با آمریکا را تبیین کرده و در بخش پایانی ابعاد توسعه روابط ناتو با دولت‌های ایندو پاسیفیک بحث و بررسی کرده است.

پیشینه پژوهش

دانکن دیپلج^۱ (۲۰۲۰)، در مقاله تحت عنوان «ناتو و قطب شمال: نیاز به رویکرد جدید»، استدلال کرده که با افزایش فعالیت ناتو و ایجاد رقابت قدرت‌های بزرگ بین ایالات متحده، روسیه و چین در سراسر قطب شمال، ناتو باید رویکرد راهبردی جدیدی را طراحی کند که جاه‌طلبی‌های چین را در نظر داشته باشد. مقاله پتر تسوتف^۲ (۲۰۲۱)، با عنوان «تسریع حرکت ناتو به سمت دریای چین جنوبی» سیر تحول نگرش سازمان پیمان آتلانتیک شمالی-ناتو و برخی از اعضای آن را نسبت به وضعیت درگیری در دریای چین جنوبی بررسی می‌کند. بر مبنای یافته‌های این مقاله، اسناد ناتو به‌طور فزاینده‌ای نگران ظهور چین و فعالیت آن در دریای چین جنوبی هستند.

میروسلاو، گلیشیچ و همکاران^۳ (۲۰۲۲)، در مقاله‌ای با عنوان «چندقطبی در حال ظهور: درک عمیق‌تر روابط چین و ناتو» تأثیر چگونگی نظم در حال ظهور را بر روابط ناتو-چین بررسی می‌کنند. استدلال این است که چندقطبی در حال ظهور شرایط بسیار پیچیده‌ای را برای اتخاذ راهبرد مناسب ناتو برای مقابله با ظهور چین ایجاد می‌کند و ناتو به دنبال راهبرد مؤثر برای مهار چین است.

مقاله وانکوفسکا، بیلجانا^۴ (۲۰۲۲)، تحت عنوان «پیشروی به‌سوی ناتوی جهانی: سرگشتگی چین؟» ایده شکل‌گیری ناتوی جهانی یا چندین ناتو را پیش می‌کشد. پس از نشست مادرید ۲۰۲۲، سؤال کلیدی این است که ناتوی جهانی (آینده) تا چه اندازه به سوی شرق خواهد رفت. استدلال نویسنده این است که جنگ اوکراین مقدمه درگیری دیگری در آسیا-اقیانوسیه و مقیاس جهانی است که محور آن چین هست؛ زیرا علاوه بر تبدیل شدن به غول اقتصادی برتر، می‌تواند به‌طور فعال نظم بین‌المللی را تغییر دهد.

اودگارد، لیزلوت^۵ (۲۰۲۳)، در مقاله با عنوان «نگرش چین به ناتو: نگرانی‌های پکن در مورد همکاری ترانس آتلانتیک در ایندو پاسیفیک»، استدلال کرد که پکن، ناتو را به خودی خود به‌عنوان یک نگرانی امنیتی عمده نمی‌بیند، اما در عوض، واکنش هماهنگ بین بازیگران بین‌المللی همسو با ایالات متحده مانند اتحادیه اروپا، ژاپن، کره جنوبی، ناتو و دیگران به‌عنوان یک تهدید در پکن تلقی می‌کند.

ادبیات موجود، ضرورت تمرکز رویکرد ناتو بر روی منطقه مورد بحث را نشان می‌دهد و الزامات توجه ناتو به چین را به‌عنوان مسئله کلیدی آینده مطرح می‌کند، اما این مقالات راهبرد ناتو برای مهار چین را تبیین

1. Depledge, Duncan

2. Tsvetov, Petr

3. Glišić, Miroslav, Branislav Đorđević, and Dejan Stojković

4. Vankovska, Biljana

5. Odgaard, Liselotte

نکرده‌اند. این مقاله با برطرف کردن خلأ پژوهش‌های گذشته، نشان می‌دهد که چگونه ناتو در حال حضور فعال در منطقه با محور مهار چین است.

۱. چارچوب نظری: موازنه تهدید

اکثر واقع‌گرایان معتقدند که دولت‌ها در برابر قدرت بزرگ موازنه برقرار می‌کنند، اما استفان والت^۱ قالب‌بندی جدیدی از نظریه موازنه قوا ارائه داد. بر مبنای نظریه «موازنه تهدید»^۲ دولت‌ها در برابر هر قدرتی موازنه ایجاد نمی‌کنند، بلکه موازنه در برابر دولت‌های صورت می‌گیرد که قدرت آن‌ها از منظر دولت ایجادکننده موازنه، تهدیدکننده باشد. در این رویکرد، موازنه دولت‌ها در برابر قدرت‌های تهدیدگر قاعده اصلی رفتار آن‌ها در سیاست خارجی است. (Lobell, 2017-1-4) در نگرش این نظریه، علت اتحادها و ائتلاف‌های نظامی ایجاد موازنه و یا واکنش به احساس تهدید است.

والت چهار عامل را شناسایی می‌کند که بر سطح تهدید تأثیر می‌گذارد. تهدید ناشی از قدرت کل (منابع دولت، شامل جمعیت، قدرت اقتصادی و نظامی، توان فنی)، مجاورت جغرافیایی، قابلیت‌های تهاجمی و درک تهاجم. شکل‌گیری ائتلاف‌های بین‌المللی و اتحاد میان دولت‌ها در نتیجه احساس تهدید ادراک شده است که موجب شکل‌گیری رفتار جمعی شده است. در واقع ادراک تهدید زمینه توسعه همکاری‌های امنیتی و شکل دادن به ائتلاف‌های مختلف را برای دستیابی به ثبات و امنیت فراهم می‌گرداند. (Walt, 1985: 35-40)

براساس اصول این رویکرد، چالش‌ها و تهدیدهای که کشورهای فرا آتلانتیک را وارد به موازنه بیرونی نمود، از بین نرفته است؛ بلکه با ظهور چین به شکل پیچیده و فزاینده‌ای در حال گسترش است. اتحاد بالقوه روسیه و چین، ترس از نفوذ جهانی چین و تهدید آینده آن، تحرک راهبردی ناتو به ایندو پاسیفیک را افزایش داده که جلوگیری از نفوذ آن و ایجاد همسویی با محور تفکر ناتو در وضعیت کنونی را لازم می‌نماید. از دیدگاه اعضای اروپایی ناتو، چین عمده‌تاً یک چالش اقتصادی ایجاد کرده، گاهی اوقات چالش‌هایی را برای حاکمیت جهانی، امنیت و حوزه نظامی ایجاد می‌کند. (Holslag, 2019: 139) پس از ۲۰۱۹، سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) تأمل راهبردی در مورد چین آغاز کرد و ایالات متحده از متحدانش درخواست کرد که برای مقابله با قدرت رو به رشد چین با ناتو همکاری کنند (Mathieu, 2019: 2)؛ بنابراین به‌زعم ناتو، تهدید چینی عینی و عملی شده که باید در برابر آن موازنه ایجاد کرد و از نفوذ آن علیه قواعد نظم موجود بین‌المللی جلوگیری کرد. در ادراک ناتو، چین از لحاظ مؤلفه‌های قدرت کل؛ منابع دولت (شامل جمعیت، قدرت اقتصادی و نظامی، توان فنی)، نیت تهاجمی و قابلیت تهاجمی، تهدیدی محسوب می‌گردد که باید برای مهار آن وارد عمل شد.

1 Stephen Walt

2 Balance of Threat

۲. تغییر مفهوم راهبردی ناتو: به سوی ایندو پاسیفیک

ناتو در نتیجه گسترش سریع توان نظامی و ژئوپلیتیک شوروی تأسیس شد، اما با فروپاشی شوروی، خود را با فلسفه جدیدی بنیان نهاد. این نهاد با برجسته سازی تهدیدهای نوظهور همچون تروریسم، تحولات روسیه و درگیری های اروپای شرقی، تعداد اعضا و شرکای آن را افزایش داد. با تغییر مفهوم راهبردی ناتو پس از فروپاشی شوروی در سال ۱۹۹۱، علاوه بر پیوستن کشورهای مختلفی از اروپای شرقی (افزایش تعداد از ۱۶ به ۳۰ کشور در سال ۲۰۲۲)، کشورهای دیگری به تدریج به عضویت ناتو در آمدند و کشورهایی نیز به-عنوان «شریک» ناتو در جهان با این سازمان رابطه برقرار کردند. (Krimi, 2022: 2)

«مفهوم راهبری ناتو» یک سند رسمی است که ویژگی و مسائل امنیتی جدید را شناسایی، رویکرد ائتلاف امنیتی را مشخص و دستورالعمل های تعیین حوزه فعالیت نیروی نظامی را ارائه می کند. این سند رسمی وظایف اساسی امنیتی-نظامی خود را مشخص می کند. نخستین مفهوم راهبردی ناتو تحت عنوان «مفهوم راهبرد برای دفاع از منطقه آتلانتیک شمالی» در اکتبر ۱۹۴۹ باهدف وحدت فکر و دفاع از منطقه پیمان آتلانتیک شمالی تدوین شد، دومین مفهوم تحت عنوان «مفهوم راهبرد جدید اتحاد» در آوریل ۱۹۹۹ باهدف «حفظ آزادی اعضای خود با ابزارهای سیاسی و نظامی» تدوین شد که نسخه اصلاح شده ۱۹۹۱ بود. (Zapolskis, 2012: 44)

در راهبرد ۱۹۹۹، مفهوم «امنیت و مقابله با تروریسم در سطح جهانی» در شکل گسترش به شرق نمایان شد، ناتو در صلح بوسنی و عملیات کوزوو شرکت کرد و کشورهای لهستان، چک و مجارستان به آن پیوستند، این طرح ادامه پیدا کرد و علاوه بر پیوستن کشورهای جدید همانند مونته نگرو و مقدونیه شمالی گفتگوی امنیتی خود را با گرجستان و آذربایجان، گفتگوی مدیترانه ای و... از سر گرفت. پس از ۲۰۰۱ مفهوم مقابله با تروریسم برجسته شد و ناتو به این بهانه در افغانستان و عراق حضور یافت. سازمان ناتو و کشورهای امارات، قطر، بحرین و کویت در چارچوب ابتکار استانبول در قالب مقابله با تروریسم، مبارزه با گسترش سلاح های کشتار جمعی، همکاری در امور امنیت مرزی، مقابله با شرایط اضطراری، آموزش های نظامی و امنیتی، تمرین نظامی، دریافت کمک فنی در امور نظامی، هماهنگی سیستم ها و تجهیزات نظامی با هم همکاری می کنند. سومین راهبرد ناتو با عنوان «مشارکت فعال، دفاع مدرن» در سال ۲۰۱۰ با تکیه بر مسائل جدیدی از جمله جرائم سایبری، تروریسم هسته ای و تغییرات آب هوایی و تغییرات نهادی تصویب شد. (Marrone, 2011: 101)

سه نسل مفهوم راهبردی ناتو تا سال ۲۰۱۰ منطقه پاسیفیک را به عنوان تهدید معرفی نکرده بود. در نشست سران ناتو در لندن در دسامبر ۲۰۱۹، باهدف تطبیق ناتو با محیط راهبردی پیچیده در دهه آینده، این سازمان «فرآیند جامع بازتابی آینده نگر» را در دستور کار قرار داد. این مفهوم راهبردی در نشست ۱۴ ژوئن ۲۰۲۱، تحت عنوان «ناتو ۲۰۳۰: اتحاد برای عصر جدید» تصویب شد. رقابت های جهانی در حال

رشد و تهدیدهای غیرقابل پیش‌بینی شامل تروریسم، حمله سایبری، فناوری مخرب، تغییرات آب‌وهوایی، چالش‌های چین و روسیه برای نظم بین‌المللی مبتنی بر قوانین ازجمله محورهای اساسی آن است. مشخصه اصلی سند فوق، بازگشت دوباره به رقابت با روسیه، نقش فزاینده فناوری‌های نوظهور و خیزش قدرت چین است. سند راهبردی ناتو بر آن است که نظم بین‌المللی مبتنی بر قوانین که زیربنای آن امنیت، آزادی و رفاه است، تحت فشار کشورهای چین و روسیه هست که ارزش‌های غربی را به اشتراک نمی‌گذارند. (NATO, 2021a, 1-2) تغییر رویکرد ناتو و تمرکز بر چین بر مبنای نگرش استفان والت نسبت به علت شکل‌گیری اتحادها و ائتلاف‌ها قابل تبیین است. (Walt, 1987:110) میزان تهدیدی که از سوی چین توسط ناتو درک شده عامل اصلی بازتعریف رویکرد آن نسبت به چین است؛ اکنون ناتو با تمرکز بر شرکا درصدد ایجاد موازنه در مقابل چین است. ادراک تهدید از سوی چین از دلایل عمده شکل‌گیری اتحاد ناتو با دولت‌های آسیای شرقی می‌باشد.

۳. ناتو و مهار چین: اقدامات عملیاتی

۳-۱- تمرکز اعضای ناتو بر ایندو پاسیفیک

در دهه اخیر، اهمیت منطقه ایندو پاسیفیک در اسناد رسمی و سیاست «چرخش به آسیا» آمریکا و اسناد رسمی اتحادیه اروپا برجسته شد. به‌عنوان مثال، اسناد رسمی اتحادیه اروپا بر تحولات امنیتی ازجمله امنیت خطوط دریایی، مبارزه با تروریسم، گسترش سلاح‌های هسته‌ای در شبه‌جزیره کره، دزدان دریایی و جرائم سازمان‌یافته در منطقه ایندو پاسیفیک تأکید دارند. اسناد آمریکا ازجمله: «راهبرد دفاع ملی ۲۰۱۸»، «راهبرد ایندو پاسیفیک ۲۰۲۰»، «راهبرد دفاعی ملی ۲۰۲۲»، منطقه مذکور را به‌عنوان تهدید امنیتی قلمداد کردند. (Keshvarian azad & Mirtorabi, 2023: 30-31) بازتعریف ابعاد دفاعی-امنیتی اسناد دولت‌های عضو ناتو با تمرکز بر چین تصور تهدید این دولت‌ها از چین را برجسته می‌کند که اصل اساسی نظریه موازنه تهدید است.

راهبرد اتحادیه اروپا برای همکاری در ایندو پاسیفیک در اکتبر ۲۰۲۱ منتشر شد. این سند، اشاره می‌کند: «نمایش زور و افزایش تنش‌ها در نقاط حساس منطقه مانند جنوب و شرق دریای چین و تنگه تایوان ممکن است تأثیر مستقیمی بر امنیت و رفاه اروپا داشته باشد». (Przychodniak, 2023: 1)

در فوریه ۲۰۲۲، کاخ سفید گزارش ایندو پاسیفیک خود را منتشر کرد که در آن بیان داشت، اتحادیه اروپا و ناتو به‌طور فزاینده‌ای توجه خود را به منطقه معطوف کنند، از این فرصت برای هماهنگ کردن رویکردها و اجرای ابتکارات هماهنگ استفاده کنند و اثربخشی را چند برابر کنند. (Hong, 2023: 1) با توجه به اینکه تهدیدهای امنیتی منطقه در راهبرد و اسناد آمریکا و اتحادیه اروپا برجسته شده، نقش ناتو به‌عنوان بازوی اجرایی سیاست‌های امنیتی و نظامی فرا‌آتلانتیک نیز اهمیت پیدا می‌کند.

در ماه مه ۲۰۱۸، امانوئل مکران، رئیس‌جمهور فرانسه، بر ارکان اصلی حضور فرانسه در ایندو پاسیفیک

تأکید کرد. فرانسه در سال ۲۰۲۱ گشت زنی در دریای چین جنوبی را با زیردریایی هسته‌ای انجام داد و بعداً به تمرینات مشترک با اندونزی پیوست. در مارس ۲۰۲۱، یک ناوچه فرانسوی در ویتنام پهلو گرفت. در ماه می همان سال، فرانسه به تمرینات مشترک با ایالات متحده، ژاپن و استرالیا پیوستند. (Okano-Heijmans, 2021: 1)

در نوامبر ۲۰۲۰، راهبرد ایندو پاسیفیک هلند منتشر شد. راهبرد هلند، چه با همکاری ائتلاف کواد، چه به‌طور بالقوه از طریق ناتو نشان می‌دهد که هلند به‌طور فزاینده‌ای مایل به مشارکت مستقیم در همکاری‌های امنیتی این منطقه است. در ۲ سپتامبر ۲۰۲۰، نیز آلمان «رهنمودهای سیاسی برای ایندو پاسیفیک»^۱ را منتشر کرد. در رهنمودهای سیاست آلمان ذکر شد که مسیرهای دریایی آزاد و امنیت دریایی برای آلمان اهمیت حیاتی دارند. (Grare, 2020) سال ۲۰۲۱، نیروی هوایی آلمان (۶ یوروفایتر آلمانی به اضافه ۲۵۰ پرسنل) نیز در رزمایش ککاندا^۲ استرالیا شرکت کرد. (Przychodniak, 2023, 2)

۳-۲- اسناد ناتو و تغییر رویکرد با تمرکز بر چین

از سال ۲۰۱۰ به بعد روابط ناتو با کشورهای منطقه ایندو پاسیفیک افزایش یافت و ناتو به‌صورت دوجانبه با این دولت‌ها روابط سیاسی و دفاعی برقرار کرد. اعضای ناتو در نشست دسامبر ۲۰۱۹ در لندن برای نخستین بار به مقابله بانفوذ فزاینده و سیاست‌های تهاجمی چین متعهد شدند. ینس استولتنبرگ^۳ دبیر کل ناتو در این اجلاس خواستار واکنش دسته‌جمعی به ظهور چین به‌عنوان قدرت جهانی شد و اعلام کرد «ناتو باید متوجه باشد که چین به ناتو نزدیک شده است». استولتنبرگ آوریل ۲۰۲۰ یک کارگروه را مأمور تهیه گزارش در مورد آینده ناتو کرد که نتایج کارگروه در نوامبر ۲۰۲۰، انتشار سندی تحت عنوان «ناتو ۲۰۳۰»^۴ بود. در این گزارش آمده است: «چین یک رقیب تمام‌عیار سیستماتیک است و فقط یک بازیگر اقتصادی یا یک کنشگر امنیتی صرف در آسیا نیست. قدرت چین و توانمندی‌های آن و گستره جهانی چالش این کشور برای جوامع دموکراتیک، جدی است، به‌ویژه اینکه چین در راستای اقتدارگرایی بیشتر و جاه‌طلبی سرزمینی گام برمی‌دارد. چین در بلندمدت می‌تواند امنیت فرا اُتلانتیک را به چالش بکشد. (NATO, 2021b) همچنین در نشست ژوئن ۲۰۲۱ سران ناتو چین را به‌عنوان «چالش سیستماتیک برای نظم بین‌المللی مبتنی بر قوانین و امنیت اتحادها» توصیف کردند. در اجلاس سال ۲۰۲۰ و اجلاس مادرید (۲۰۲۲) ناتو بیانیه‌ای برای افزایش مشارکت در امور پاسیفیک صادر کرد و یک سری سیاست نظامی را معرفی کرد. در این بیانیه، چین به‌عنوان یک رقیب سیستماتیک توصیف شد که منافع، ارزش‌ها و امنیت اعضای ناتو را به چالش می‌کشد و به دنبال تضعیف نظم بین‌المللی است. (Jianxue, 2022) بر اساس مفروض‌های نظریه موازنه تهدید، آنچه در میان دولت‌ها از اهمیت برخوردار است، درک آن‌ها از یکدیگر به‌عنوان تهدید است. اذعان به چالش سیستمی چین در بیانیه

1. Policy Guidelines for the Indo-Pacific

2. KAKADU 2022

3. Jens Stoltenberg

4. NATO 2030

۲۰۲۱ سران ناتو نشان می‌دهد که دولت‌های این سازمان به درک واحدی از تهدید چین نزدیک شده‌اند. بر مبنای اظهارات مقامات ناتو اکنون تهدید چین عینی شده و به گفته دبیر کل ناتو در نشست ژوئن ۲۰۲۲ مادرید «در سال‌های اخیر قدرت نظامی چین به‌ویژه در تسلیحات هسته‌ای افزایش یافته است، بنابراین این پیمان در منطقه ایندو پاسیفیک همکاری خواهد کرد» (Duo, 2022). بیانیه ناتو در ژوئن ۲۰۲۲ در مادرید این تحول را تأیید می‌کند. همچنین مفهوم راهبرد ۲۰۲۲ ناتو^۱ ایندو پاسیفیک را برای اتحاد آتلانتیک شمالی مهم معرفی می‌کند؛ زیرا تحولات در آن منطقه می‌تواند مستقیماً بر امنیت یورو آتلانتیک تأثیر بگذارد. (NATO, 2022b: 6)

علاوه بر این، در ۲۵ ژانویه ۲۰۲۳، ناتو ابتکاری به نام «آینده ایندو پاسیفیک»^۲ را آغاز کرد که شامل یک سری بحث و گفت‌وگو بین کارشناسان بلژیک، استرالیا، فرانسه و ژاپن در دو سال آینده خواهد بود که همکاری ناتو با شرکای خود در شرق آسیا را بررسی خواهد کرد. (Przychodniak, 2023: 1) طبق راهبرد جدید ناتو، ظهور چین و اثرات بی‌ثبات‌کننده آن بر منطقه، نیازمند توجه جمعی و اتحاد است و باید درک جامع از پیامدهای نفوذ در حال گسترش چین ارائه گردد. درواقع، نشست ناتو در ژوئن ۲۰۲۲ این پیام را به همراه داشت که امنیت اروپا و امنیت آسیا به‌هم پیوسته است و باید برای استحکام بیشتر آن تلاش کرد. انتشار گزارش ایندو پاسیفیک پس از نشست سران مادرید و تصویب یک مفهوم راهبرد جدید ناتو تمرکز این نهاد بر روی چین را تأیید می‌کند. دغدغه اسناد کشورهای عضو ناتو نشان می‌دهد که امنیت آینده ایندو پاسیفیک در نگاه آن‌ها برجسته شده است. اسناد و مقامات به‌صورت ضمنی و صریح به تهدید چین برای این کشورها اشاره کرده‌اند. اغلب این اسناد نیز بر ضرورت سازماندهای دوباره و ایجاد ائتلاف و هماهنگی در منطقه مورد بحث تمرکز داشته‌اند. این مؤلفه‌ها مؤید مفروض‌های نظریه موازنه تهدید به ظهور چین است. در واقع دو مؤلفه تمرکز بر چین و هماهنگی با شرکا در اسناد این کشورها اشاره شده که مؤید تلاش برای ایجاد موازنه تهدید در برابر چین است.

۳-۳- تطابق راهبرد جدید ناتو با رویکرد امریکا در مهار چین در ایندو پاسیفیک

واکنش ناتو به چین تاکنون نه از جنس تسلیحاتی بلکه بر بعد فناوری، ائتلاف‌سازی، توسعه همکاری دوجانبه ناتو با کشورهای آسیای شرقی و پیوند دیپلماتیک پیش می‌رود. (Clegg, 2020: 35-36) ائتلاف‌سازی با شرکا ظرفیت کلیدی ناتو برای مهار چین است. ائتلاف «پنج چشم»^۳، «اتحاد سه چشم»^۴، ائتلاف «کوآد»^۵، ائتلاف «اوکاس»^۶، ائتلاف I2U2^۷ در آسیای شرقی و آسیای جنوبی پایه‌گذاری شده‌اند که اعضای آن امریکا، شرکای

1. 2022 NATO Strategic Concept
2. Futures in the Indo-Pacific
3. Five Eyes
4. Three-Eyed Alliance
5. Quad or Quadrilateral
6. AUKUS
7. I2U2 Group

ان در ناتو و شرکای لیبرال در ایندوپاسیفیک هستند. (Yi & Yang, 2023: 32-34) این ائتلاف‌ها می‌توانند به سازماندهی توان ناتو در برابر چین کمک کنند. همچنین ناتو و جی ۷ تلاش‌های برای بازسازی روابط ایالات متحده با متحدانش و محدود کردن چین استفاده کرده‌اند (Sheng, ۲۰۲۳: ۷۹). ائتلاف‌های آمریکا و شرکای اصلی آن در ناتو همانند انگلیس، کانادا و حضور بازیگران شریک در ایندوپاسیفیک همانند هند، ژاپن، کره جنوبی و استرالیا در این ائتلاف‌ها نقطه قوت ناتو برای تمرکز بر مهار چین است. براساس نظریه موازنه تهدید هر چقدر دولت‌ها قوی‌تر باشد، احتمال جلب حمایت دیگران را بیشتر دارند. در این راستا ائتلاف‌های همسو با آمریکا و ناتو قابلیت آن‌ها را برای موازنه تهدید در برابر چین افزایش می‌دهد.

از لحاظ دفاعی-امنیتی بازیگران اصلی منطقه ایندوپاسیفیک شریک اول امنیتی آمریکا و داری پیوند عمیق با این کشور هستند. به عنوان مثال بیش از ۲۸۵۰۰ پرسنل نظامی ایالات متحده در کره جنوبی مستقر هستند و سطح همکاری دفاعی-امنیتی دو کشور مشارکت جامع راهبردی است. اتحاد آمریکا-کره یکی از سه اتحاد دفاعی دوجانبه است که ایالات متحده در منطقه آسیا شرقی عضو آن است (Cooper, ۲۰۲۳: ۳۹-۴۰). بیش از ۶۰ سال است که اتحاد امنیتی ژاپن و آمریکا برقرار است و ۵۵ هزار پرسنل نظامی آمریکا همراه با پیشرفته‌ترین تجهیزات نظامی در ژاپن مستقر هستند. (Hughes & Krauss, 2023: 159-160) آمریکا و فیلیپین از سال ۲۰۱۴ با انعقاد پیمان موسوم به «ادکا»^۱ متحد دفاعی-امنیتی یکدیگراند. در آوریل ۲۰۲۳، فیلیپین اعلام کرد که چهار پایگاه نظامی جدید را در دسترس نیروهای ارتش ایالات متحده آمریکا قرار می‌دهد (اکنون آمریکا دارای ۹ پایگاه نظامی در فیلیپین است). علاوه بر این کشورها استرالیا، هند و نیوزلند نیز شرکای امنیتی-نظامی آمریکا هستند. همکاری گسترده امنیتی-دفاعی آمریکا با این کشورها زمینه نقوذ ناتو به شرق را فراهم می‌کند. با توجه به اقدامات عملی اعضای ناتو به نظر می‌رسد که رویکرد اعضای ناتو در تهدید انگاری چین به رویکرد آمریکا نزدیک شده است و این تهدید انگاری را هم متأثر از نگاه آمریکا نسبت به رشد چین است و هم ناشی از نگاه تهدیدآمیز ناتو است که در اسناد و سطح گفتمانی نسبت به تهدید چین واکنش نشان داده است. هم اسناد و راهبرد دفاعی-امنیتی آمریکا و هم اسناد و راهبرد دفاعی-امنیتی اعضای ناتو و ناتو با تمرکز بر چین، برآورد تهدید آمیزی از رشد آن ارائه داده‌اند و در حال تدارک انسجام رویکرد برای مهار آن هستند.

۳-۴- ناتو و توسعه روابط با شرکا برای مهار چین

ائتلاف‌های امنیتی فرآتلانتیک با تهدید امنیتی نامتقارن در جهان مواجه است. در اروپای شرقی تهدید روسیه آشکار است و جنگ اوکراین این وظیفه را دوباره احیا کرده است. ناتو احیا شده، روسیه را «مهم‌ترین و مستقیم‌ترین تهدید» خود اعلام کرده است و در کنار تهدید روسیه با یک ضرورت مبرم برای تعیین موضع خود در قبال چین مواجه است. در این راستا، مفهوم راهبردی ناتو در سال ۲۰۲۲، همکاری چین و روسیه را به عنوان یک چالش بزرگ معرفی کرد، اما برخلاف روسیه، چین را به عنوان یک تهدید بالقوه طبقه بندی

نکرد. (Trillo-Figueroa, 2024)

اعضای ناتو مسائلی همچون؛ توسعه فناوری چین (نظامی، سایبری، کوانتوم)، وابستگی کشورهای اروپایی و آمریکا به اقتصاد و سرمایه‌گذاری چین، فعالیت‌های چین در قطب شمال، ادعای دریایی (Rosenberger & Gorman, 2020: 80-85)، ائتلاف چین-روسیه، درگیری در ایندو پاسیفیک و پیامد آن برای ناتو (Foy, 2022: 113) کلاهک‌ها و موشک‌های هسته‌ای چین را به عنوان عوامل مشترک تهدید قلمداد نمودند. (Binnendijk & Hamilton, 2023: 13) بر مبنای نظریه موازنه تهدید، دولت‌ها بر مبنای تهدیدی که تصور می‌کنند، عمل می‌کنند (Walt, 1987: 25)، در این راستا سران ناتو در ابعاد مختلف بر تهدیدهای چین برای این سازمان اذعان داشته‌اند و بر ضرورت تمرکز بر آن تأکید کرده‌اند.

گزارش سران ناتو در ژوئن ۲۰۲۱، پیشنهاد کرد که مشارکت با کشورهای پاسیفیک (نظیر ژاپن، کره جنوبی، نیوزیلند، استرالیا و احتمالاً هند) تقویت شود و یک بخش مشاوره در داخل ناتو تشکیل شود تا به چالش‌های امنیتی مربوط به ظهور این ابرقدرت آسیا بپردازد. رهبران استرالیا، ژاپن، نیوزیلند و کره جنوبی برای اولین بار در نشست ژوئن ۲۰۲۲ ناتو شرکت کردند و راهبرد جدید ناتو را تأیید کردند. (Legarda, 2022)

در ۲۹ و ۳۰ ژانویه ۲۰۲۳ استولتنبرگ، دبیر کل ناتو هنگام بازدید از کره جنوبی به «دمکراسی‌های همفکر» اشاره کرد. اصطلاحی که برخی از کشورهای خارج از ائتلاف ترانس آتلانتیک را پوشش می‌دهد. (Hong, 2023: 1) وی آشکارا اعلام کرد که قصد دارد رهبران کره جنوبی و ژاپن را به اجلاس ناتو در ویلنیوس^۲ لیتوانی در اواخر سال جاری دعوت کند. وانگ شنگ^۳، استاد سیاست بین‌الملل در دانشگاه جی‌لین^۴، در این خصوص بیان کرد که سفر استولتنبرگ به کره جنوبی و ژاپن حرکتی برای پیشبرد نسخه آسیایی ناتو است. همچنین، لیو ویدونگ^۵، محقق مؤسسه مطالعات آمریکایی آکادمی علوم اجتماعی چین^۶، اظهار کرد که این سفر آغاز پیشرفت قابل توجهی در نسخه پاسیفیک ناتو است. (Hong, 2023: 2) ژاپن، کره-جنوبی و استرالیا به دنبال ایجاد نمایندگی در ناتو هستند. حرکت ناتو به سوی توسعه همکاری با کشورهای آسیای شرقی این فرض نظریه استفان والت را تأیید می‌کند که دولت‌ها در مقابل کشورهای که بیشترین منبع تهدید هستند، متحد می‌شوند. هرگاه دولت‌ها احساس کنند که موجودیت یا منافع آن‌ها از سوی دیگر دولت‌ها با تهدید مواجه است با اتحاد با یکدیگر به موازنه با آن‌ها می‌پردازند. (Walt, 1987: 202-27) دولت‌های عضو ناتو به ویژه آمریکا و انگلیس و... و دولت‌های شریک آن‌ها همانند ژاپن، هند، کره-جنوبی، استرالیا و نیوزیلند در آسیای شرقی بر تهدید چین اذعان داشته‌اند و به بازتعریف همکاری دفاعی خود با یکدیگر پرداخته‌اند.

1. like-minded Democracies

2. Vilnius

3. Wang Sheng

4. Jilin University

5. Liu Weidong

6. Chinese Academy of Social Sciences' Institute of American Studies

۳-۴-۱- ناتو و ژاپن

گفتگوی ناتو و ژاپن به دهه ۱۹۸۰ و بحث بر روی «پیمان منع موشک‌های هسته‌ای میانبردا»^۱ بر می‌گردد که در دهه ۱۹۹۰ نهادینه شد. در حادثه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، ژاپن کشتی‌های نظامی خود را برای همکاری با ناتو در عملیات افغانستان به اقیانوس هند فرستاد. از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۰ ژاپن در جلسات ناتو راجع به افغانستان شرکت کرد. (Michito, 2022: 1)

در سال ۲۰۱۴، فوراسموسن^۲ دبیر کل وقت ناتو و شینزو آبه نخست وزیر ژاپن تفاهم‌نامه همکاری ناتو و ژاپن را امضا کردند. ناتو و ژاپن اسناد سیاستی خود شامل راهبرد امنیت ملی ژاپن^۳ که خط و مشی «مشارکت برای صلح» براساس همکاری بین‌المللی دارد و «مفهوم راهبرد ۲۰۱۰» ناتو که بر تعهد و اتحاد تأکید دارد را به‌عنوان رهنمود توسعه همکاری طرفین برگزیده‌اند. (NATO, 2014) در اجلاس سال ۲۰۱۳ بر ارزش‌های مشترک دو طرف، منافع راهبردی مشترک، دفاع از نظم مبتنی بر قوانین، جلوگیری از درگیری‌ها و بحران‌ها از طریق همکاری چندجانبه و گفتگو تأکید شد. در نشست سال ۲۰۱۴ بر سازگاری سیاست امنیتی جدید ژاپن، «رویکرد جامع» و ناتو به‌عنوان شریک طبیعی قابل اعتماد ژاپن تأکید شد. برنامه همکاری و مشارکت دوجانبه بین ناتو و ژاپن تنظیم شد و از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ چهار بار رایزنی سطوح بالا بین ناتو و ژاپن انجام گرفت. حوزه‌های همکاری ناتو و ژاپن در جدول زیر آمده است.

1. Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty
2. Anders Fogh Rasmussen
3. Japan's National Security Strategy

جدول (۱): روابط ناتو و ژاپن

سال	نوع روابط	موضوع
۲۰۰۷	سخنرانی نخست وزیر آبه در اجلاس ناتو در ژانویه	همکاری و مشارکت ناتو و ژاپن در صلح و امنیت جهانی
۲۰۱۰	انعقاد موافقت نامه بین ژاپن و ناتو در مورد امنیت اطلاعات در ژوئن	تنظیم مفهوم راهبرد جدید در اجلاس لیسبون در نوامبر
۲۰۱۲	شرکت کوچیرو گنبا ^۱ در نشست سران ناتو در سال ۲۰۱۲	پیرامون همکاری ژاپن با ناتو در افغانستان
۲۰۱۳	سفر دبیر کل ناتو آندرس فو راسموسن به ژاپن	امضای بیانیه مشترک سیاسی ژاپن و ناتو توسط دبیر کل ناتو و نخست وزیر ژاپن
۲۰۱۴	سخنرانی شینزو آبه نخست وزیر ژاپن در می ۲۰۱۴ در اجلاس ناتو	برنامه همکاری مشارکت دوجانبه، رزمایش مقابله با دزدان دریایی، توسعه همکاری سیاسی، همکاری دفاعی و...
۲۰۱۵	ملاقات فومیو کشیدا وزیر خارجه ژاپن با استولتنبرگ دبیر کل ناتو	برنامه ریزی برای ادامه همکاری و گفتگوی سطح بالا
۲۰۱۸ و ۲۰۲۰	بازبینی و تمدید تفاهم نامه مشترک ۲۰۱۴	حاکمیت قانون، دموکراسی و ارزش های لیبرال، گفتگوی سطح بالا و تقویت تبادلات دفاعی
۲۰۲۲	شرکت در اجلاس ناتو در مادرید	تمرکز بر جنگ اوکراین و ظهور چین

(NATO, 2022a)

در نشست سران ناتو در ژوئن ۲۰۲۲، ژاپن اظهار کرد که از حضور ناتو در منطقه ایندو پاسیفیک استقبال می کند. فومیو کیشیدا^۲ به عنوان اولین نخست وزیر ژاپن در نشست ناتو اظهار داشت: «امنیت اروپا و پاسیفیک جدایی ناپذیر است،... تلاش ها برای تغییر یک جانبه وضعیت موجود در دریایی چین جنوبی و دریای چین شرقی ادامه دارد، بحران اوکراین ممکن است فردای شرق آسیا باشد» و خواستار بازنگری سند سال ۲۰۱۴ شد که ۹ زمینه همکاری بین ژاپن و ناتو مانند دفاع سایبری و امنیت دریایی را مشخص می کند. (NATO, 2022b:6)

در مجموع، همکاری در حوزه دفاع سایبری، امنیت دریایی، کنترل تسلیحات و منع سلاح های کشتار جمعی، علوم دفاعی و فناوری (تحصیل در دانشگاه های دفاعی ناتو)، زنان و کمک های بشردوستانه، امنیت انسانی و کمک به بلاهای طبیعی، شرکت در سمینارها و نشست های سالانه ناتو یا اعضای ناتو، میزبانی مشترک

1. Koichiro Genba

2. Fumio Kishida

سمینارها و نشست‌های ناتو و ژاپن از حوزه‌های همکاری ناتو و ژاپن است. (NATO, 2014) استنباط این است که تصور تهدید از ظهور چین در چند سال گذشته دامنه همکاری ژاپن و ناتو را افزایش داده است و زمینه‌ساز توسعه همکاری بین طرفین بوده است.

۳-۴-۲- ناتو و هند

در سال ۲۰۱۲، رهبران ناتو به هند پیشنهاد دادند که برای غلبه با چالش‌های دموکراسی با هم همکاری کنند. در ۱۲ دسامبر ۲۰۱۹ ناتو گفتگوی سیاسی خود را با هند آغاز کرد که بر عدم همکاری نظامی تأکید شد. (Roy, 2022: 1) وس میچل^۱ دستیار سابق وزیر امور خارجه آمریکا اظهار کرد که «ناتو باید پیشنهاد مشارکت رسمی را به دهلی ارائه دهد، هند باید تردیدها را کنار بگذارد؛ زیرا هر دو یک چالش مشترک دارند»، میچل تمرین‌های نظامی مشترک، «برنامه‌ریزی دفاعی برای حوادث احتمالی دریایی» و اشتراک فناوری را زمینه‌های همکاری ناتو و هند می‌داند. (Mitchell, 2021) در آوریل ۲۰۲۱، دبیر کل ناتو اظهار کرد «پتانسیل عظیمی برای همکاری ناتو و هند وجود دارد که می‌تواند شامل یادگیری و به اشتراک گذاشتن تجربیات بدون مشارکت نظامی و عملیات و مأموریت‌های نظامی باشد». (Iwanek, 2021: 2)

در دیدگاه دهلی‌نو و ناتو همگرایی در مسائلی همانند تقابل با چین، تروریسم، مسئله افغانستان و نقش پاکستان در افغانستان وجود دارد. ناتو و هند در مسائلی همانند تروریسم، وضعیت ژئوپلیتیکی منطقه و امنیت دریایی، فضای سایبری، فناوری، حفظ ارزش‌های لیبرال و دموکراسی سازی و... همکاری دارند. (Passy & Apostolov, 2022: 3) طرفین در تلاش برای نهادینه کردن همکاری امنیتی و دفاعی خود هستند و امضای قراردادهای دفاعی پیوسته بین آن‌ها به‌روز می‌شود. ناتو با تقویت همکاری و شراکت راهبردی با هند در پی ایجاد تأمین امنیت و گسترش و محافظت از نظم لیبرال باهدف کنترل چین در منطقه ایندوپاسیفیک است. باید در نظر داشت که دهلی‌نو می‌خواهد ضمن استقلال راهبردی خود، در روابط ناتو و روسیه تعادل ایجاد کند. پاکستان شریک ناتو است و همکاری هند و ناتو را تحت تأثیر می‌دهد. درواقع ناتو گزینه محتاط برای هند است. این موانع واگرا باعث شد که دهلی در اجلاس ناتو در سال ۲۰۲۲ در مادرید غایب باشد. (Jianxue & Duo, 2022)

۳-۴-۳- ناتو و اقیانوسیه

استرالیا و ناتو برای مقابله با چالش‌های امنیتی مشترک در دو منطقه یورو-آتلانتیک و ایندوپاسیفیک با یکدیگر همکاری می‌کنند. گفتگوی رسمی بین استرالیا و ناتو از سال ۲۰۰۵ به‌صورت رسمی آغاز شد. در سال ۲۰۱۴، استرالیا در کنار فنلاند، گرجستان، اردن، سوئد و اوکراین به‌عنوان شریک توانمند و قابل اعتماد؛ وضعیت «شریک فرصت‌های پیشرفته»^۲ ناتو را دریافت کرد. از سال ۲۰۱۳ همکاری برای پیشبرد روابط از

1. Wess Mitchell

۲. NATO Enhanced Opportunities Partner status براساس این وضعیت، دولت استرالیا از فرصت‌های موجود برای مشارکت در مأموریت‌های ناتو شامل دسترسی گسترده به برنامه‌ها، رزمایش‌ها و اشتراک اطلاعات استفاده می‌کند.

طریق یک برنامه مشارکت و همکاری فردی ادامه دارد. این قرارداد در سال ۲۰۱۹ تمدید شد. دبیر کل ناتو در اوت ۲۰۱۹ به استرالیا سفر کرد. برای اولین بار، در دسامبر ۲۰۲۰، استرالیا در نشست وزیران خارجه ناتو به همراه ژاپن، فنلاند، جمهوری کره، نیوزلند، سوئد و نماینده عالی اتحادیه اروپا/معاون رئیس کمیسیون اروپا با موضوع تغییر موازنه در قدرت جهانی و ظهور چین شرکت کرد. در نشست ناتو در بروکسل در ژوئن ۲۰۲۱، اعضا توافق کردند که گفت‌وگو و همکاری عملی بین ناتو و شرکای موجود، از جمله استرالیا به عنوان یکی از شرکای منطقه آسیا و اقیانوسیه را افزایش دهند. (NATO, 2021b)

برنامه مشارکت پیشرفته دوجانبه استرالیا-ناتو^۱ در سال ۲۰۲۲ تجدید شد و در ۱۳ حوزه از جمله مشاوره و گفتگوی راهبردی، امنیت سایبری، افزایش توانایی، زنان، صلح و امنیت، علم و فناوری دفاعی و تاب‌آوری است. همچنین استرالیا در نشست سران ناتو در ژوئن ۲۰۲۲ در مادرید شرکت کرد. (Australian Embassy, 2022)

اولویت‌ها در روابط ناتو و استرالیا عبارت‌اند از: حفظ نظم مبتنی بر قوانین بین‌المللی، ارتقای درک متقابل نسبت به مسائل امنیتی جهانی، افزایش قابلیت همکاری بین طرفین و مشارکت در موضوعات مورد علاقه مشترک، از جمله دفاع سایبری، تهدیدات ترکیبی و انعطاف‌پذیری. استرالیا در کنار نیوزلند، آمریکا، کانادا و انگلیس عضو اتحادیه اطلاعاتی آمریکا تحت عنوان «فایو آیز»^۲ است که مهم‌ترین حلقه اتحاد بین‌المللی آمریکا به شمار می‌رود. مؤسسه سیاست‌های راهبردی استرالیا^۳ چین را به عنوان تهدید نظم مبتنی بر قوانین معرفی کرد و بر آن است در ایندو پاسیفیک بازی بزرگ در جریان است و ناتو باید وارد بازی شود. (Dobell, 2022: 1) گاه‌شمار روابط ناتو و استرالیا نشان از توسعه همکاری و برنامه‌ریزی برای همکاری طرفین دارد.

۳-۴-۴- ناتو و کره جنوبی

سال ۲۰۲۲، ژاپن و کره جنوبی به مرکز عالی دفاع سایبری همکاری ناتو پیوستند که برای کشورهای که بخشی از ائتلاف نظامی نیستند، باز است. این مرکز هم اکنون از ۳۲ عضو تشکیل شده است که ۲۷ نفر از آن‌ها اعضای کامل ناتو هستند به علاوه پنج عضوی که بخشی از ائتلاف دفاعی نیستند. کره جنوبی در اجلاس ژوئن ۲۰۲۲ ناتو در مادرید حضور داشت. دبیر کل ناتو در ۲۹ ژانویه ۲۰۲۳ به کره جنوبی سفر کرد. وی در دیدار با «پارک چین» وزیر امور خارجه کره اظهار کرد: «ما معتقدیم که باید با چین در مورد موضوعاتی مانند کنترل تسلیحات، تغییرات آب‌وهوا و سایر موضوعات تعامل داشته باشیم؛ اما در عین حال، ما به وضوح می‌دانیم که چین ارزش‌ها، منافع و امنیت ما را به چالش می‌کشد». (Sheng, 2023)

وی در کره اظهار کرد: «ناتو و کره جنوبی می‌توانند در پاسخ به تردیدهای ناشی از برنامه هسته‌ای و موشکی کره شمالی اطلاعاتی را با یکدیگر به اشتراک بگذارند». استولتنبرگ به «تهدید هسته‌ای» چین، روسیه و کره شمالی برای تقویت اشتراک‌گذاری اطلاعات با کره جنوبی اشاره کرد. کارشناسان چینی معتقدند، هدف

1. Australia-NATO Individually Tailored Partnership Programme
2. Five Eyes
3. Australian Strategic Policy Institute

او از این کار کشاندن کره جنوبی به چارچوب همکاری ناتو است. اشتراک گذاری هسته‌ای تنها بهانه‌ای است که با آن می‌توان سیطره ناتو را تا شمال شرق آسیا به شیوه‌ای تحمیلی گسترش داد. (Global Times, 2023) برنامه‌ریزی ناتو برای همکاری دو جانبه و چندجانبه با کشورهای آسیای شرقی گویای این مفروض نظریه موازنه تهدید است که دولت‌ها نه در مقابل قدرت، بلکه در مقابل تهدید دست به توازن می‌زنند. (Elman, 2003:20) در واقع اعضای ناتو درصدد ایجاد توازن در مقابل قدرتی هستند که برای آن‌ها تهدید محسوب می‌شود.

۳-۴-۵- ایالات متحده و تسریع تقابل ناتو با چین

اکنون ائتلاف کواد با حضور آمریکا، ژاپن، هند و استرالیا در ادامه گفتگوهای امنیتی سال ۲۰۰۷، بعد عملیاتی به خود گرفته و از سال ۲۰۱۷ گفتگوهای امنیتی و رزمایش نظامی بین این کشورها به صورت منظم برگزار می‌گردد. در ادامه رویکرد چندجانبه گرایی امنیتی آمریکا برای مهار چین در منطقه ایندو پاسیفیک در ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۱، رهبران سه کشور انگلیس، آمریکا و استرالیا پیمان دفاعی-نظامی «اوکاس» را امضا کردند. داده‌ها حاکی از آن است که بلوک نظامی شکل گرفته تحت نام اوکاس و گفتگوی امنیتی کواد، در ادامه سیاست چندجانبه‌گرایی دفاعی-امنیتی آمریکا با محور استرالیا و ژاپن در منطقه ایندو پاسیفیک است و ایالات متحده در تلاش است تا با پررنگ کردن نقش ناتو، بلوک‌های امنیتی و نظامی برای مهار چین را در منطقه مذکور افزایش دهد. در ادامه این سیاست‌های امنیتی برای مهار چین، آمریکا مشتاق حضور ناتو برای تکمیل پازل است. در پایان جنگ جهانی دوم آمریکا مشتاق باسازی اروپا و ژاپن برای مهار اتحاد جماهیر شوروی بود، امروز واشنگتن در رقابت با پکن به اروپا نیاز دارد. (Bekkevold, 2024: 3-4)

با توجه به اینکه ناتو در مسائل بین‌الملل همسو و همگام با ایالات متحده حرکت می‌کند، در مسائل هند-آرام نیز همراه با سیاست‌های آمریکا عمل می‌کند. ناتو در پی حمله آمریکا به افغانستان در سال ۲۰۰۱ تحت عنوان «آیساف» (نیروهای بین‌المللی کمک به امنیت) وارد افغانستان شد و سپس در جنگ آمریکا علیه عراق حضور پیدا کرد و تا سال ۲۰۱۴ به فعالیت‌های نظامی خود ادامه داد. اکنون که چین مهم‌ترین تهدید اسناد راهبردی آمریکا قلمداد گردیده و ایالات متحده سیاست «چرخش به آسیا» را برای مهار چین دنبال می‌کند، ناتو نیز همگام با آمریکا فعالیت‌های امنیتی-نظامی خود را در منطقه ایندو پاسیفیک گسترش داده است.

پیوند ناتو با آمریکا از آسیای شرقی از طریق توسعه ائتلاف‌های امنیتی تقویت شده است. در دوره بایدن تلاش‌ها برای بازبینی ناتو ادامه دارد و تحول مفهوم امنیتی ناتو این مهم را نشان می‌دهد. جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی ایالات متحده در سال ۲۰۲۳ بر تلاش دولت بایدن برای ایجاد «پیوند بین آمریکا و ناتو در منطقه ایندو پاسیفیک» تأکید نمود. سالیوان همچنین خاطرنشان کرد که چگونه متحدان اروپایی و آسیایی نیازهای امنیتی یکدیگر را به این روش برآورده می‌کنند و بار امنیتی آمریکا را کاهش می‌دهند. استولتنبرگ، دبیر کل ناتو در ماه ژانویه در کنار آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه ایالات متحده گفت: «امروز اوکراین است، فردا می‌تواند تایوان باشد». (Park & Dersimonian, 2024: 2) به نظر ایالات متحده به هم‌تایان خود در ناتو

این باور را تزریق کرده است که امنیت فرآلانتیک به امنیت ایندو پاسیفیک مرتبط است و آن را برای تمرکز بر مهار چین تحریک می‌کند.

نتیجه‌گیری

ناتو به‌عنوان بازوی امنیتی-نظامی ایالات متحده و اتحادیه اروپا به دنبال تقویت جایگاه خود در چارچوب نظم بین‌المللی لیبرال است، اکنون که دامنه نفوذ چین این نظم را به «نظم محدود» تبدیل کرده، حضور ناتو در منطقه ایندو پاسیفیک مهم گشته است. ادراک تهدید و برآیند میزان تهدید از ظهور چین، به تدریج اسناد و رویکرد ناتو را برای همکاری و توانمندسازی دولت‌های ایندو پاسیفیک بازتعریف کرده و منجر به گسترش دامنه همکاری با کشورهای رقیب چین در ایندو پاسیفیک شده است. با تصور تهدید از سوی چین، ناتو به دنبال احیای روابط نوینی از همکاری با کشورهای ایندو پاسیفیک است. افزایش تعامل با شرکای ایندو پاسیفیک و گنجاندن آن‌ها به‌عنوان یک «شریک منحصربه‌فرد و ضروری» در مفهوم راهبردی خود، فرصت‌ها و قالب‌های جدیدی را برای همکاری و هماهنگی میان کشورهای این منطقه با ناتو و بایکدیگر ایجاد کرده است. در واقع تلاش جدیدی توسط ناتو برای ایجاد موازنه در برابر چین ایجاد شده که ناشی از ادراک تهدید از ظهور این کشور است. ادراک تهدید از ظهور چین به صورت مداوم توسط مقامات ناتو ابزار شده و اقدامات آن‌ها برای همکاری با شرکا و ائتلاف‌سازی بعد عملیاتی به خود گرفته است.

استنباط این است که در کوتاه‌مدت ناتو به دنبال تثبیت و توسعه جایگاه خود در منطقه ایندو پاسیفیک خواهد بود، رویکرد ناتو به آرامی در حال گسترش در زمینه توسعه تسلیحات، تحویل تسلیحات و آموزش نیروهای مشترک است. بر مبنای داده‌های موجود، ناتو پس از سال ۲۰۱۰ و تصویب «مفهوم راهبرد» جدید خود، در جستجوی برنامه همکاری با کشورهای ایندو پاسیفیک برآمده است. تبادلات دفاعی، امنیت دریایی، دفاع سایبری، مبارزه با تروریسم، حفظ نظم جهانی لیبرال و... شاکله همکاری ناتو با این کشورها را تشکیل می‌دهد. هدف اصلی ناتو از ادامه همکاری با این کشورها تهدیدهای سیستماتیک چین علیه نظم موجود عنوان شده است. شرکای لیبرال از جمله هند، ژاپن، استرالیا، کره جنوبی و نیوزلند کشورهای محوری طرف ناتو هستند. باوجود برنامه‌ریزی ناتو برای حضور در هند، اما دامنه همکاری آن‌ها گسترده و درهم‌تنیده نیست، اما در ژاپن حوزه همکاری دفاعی و غیر دفاعی طرفین افزایش یافته و بر مدار پیشرفت است. همکاری ناتو با استرالیا نیز روبه پیشرفت است و ابعاد دفاعی - امنیتی آن تقویت گردیده است. کره جنوبی و نیوزلند نیز در سبب همکاری دفاعی و امنیتی ناتو قرار دارند و طرفین به دنبال برنامه‌ریزی برای تقویت همکاری هستند.

در بلندمدت، گسترش حمایت از شرکای منطقه‌ای در دفاع از آن‌ها در برابر تهدیدات سخت و ترکیبی، پایگاه محکم‌تری برای همکاری امنیتی با ایالات متحده در صورت تشدید تهدید چین فراهم می‌کند. برآیند همکاری ناتو با دولت‌های منطقه در چند سال اخیر چشم‌انداز توسعه روابط در آینده را آشکار خواهد کرد. بااین‌حال، ناتو همچنان یک بازیگر حاشیه‌ای امنیتی در ایندو پاسیفیک است. درمجموع، روند تحول نگرش ناتو به منطقه هند - آرام نشان می‌دهد که کانون توجه ناتو بر این منطقه متمرکز شده و وضعیت امنیتی-نظامی آن را پیچیده‌تر کرده که می‌تواند بر معادلات نظم و همکاری جهانی اثرگذار باشد.

References

1. Australian Embassy.)2022(. Relations with NATO. Available at: <https://belgium.embassy.gov.au/bsls/relnato.html>, 2022/08/21.
2. Bekkevold, J.L. (2024). Europe's New Role in U.S. Strategy. Foreign Policy, Available at: <https://foreignpolicy.com/2024/07/05/us-strategy-europe-china-nato-geopolitics>, 2024/07/05.
3. Binnendijk, H & Hamilton, H. (2023). Implementing NATO's Strategic Concept on China. Atlantic council, Available at: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/implementing-natos-strategic-concept-on-china/>, 2023/02/02.
4. Clegg, J. (2020). NATO, Europe, US & China. Asia Security, 15(1).
5. Cooper, Z. (2023). Focus versus format: An American view of South Korea's regional engagement. Asian Politics & Policy, 15(1), 37-47, <https://doi.org/10.1111/aspp.12677>.
6. Cotula, L. (2021). EU-China Comprehensive Agreement on Investment: An Appraisal of its Sustainable Development Section. Business and Human Rights Journal, 6.2 (2021): 360-367, <https://doi.org/10.1017/bhj.2021.16>.
7. Dassu, M. (2020). How NATO should plan for the next ten years. European Council on Foreign Relations, Available at: <https://ecfr.eu/article/how-nato-should-plan-for-the-next-ten-years/>, 2020/12/14.
8. Depledge, D. (2021). NATO and the Arctic: the need for a new approach. The RUSI Journal, 165(5-6), 80-90., <https://doi.org/10.1080/03071847.2020.1865831>.
9. Dobell, G. (2022). NATO recognises global power shift to the Indo-Pacific. The Strategist, Available at: <https://www.aspistrategist.org.au/nato-recognises-global-power-shift-to-the-indo-pacific/>, 2022/07/11.
10. Elman, C., & Elman, M. F. (2003). Lessons from Lakatos. In Progress in International Relations Theory: Appraising the Field. Belfer Center Studies In International Security.
11. European commission, (2022). EU-China: A stable global economy is a shared responsibility. Available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_4547, 2022/7/19.
12. Foy, H. (2022). Russia and China Are Sharing Strategies to Undermine Nato, Says Top US Diplomat. Financial Times, 2022/12/19.
13. Glišić, M., Đorđević, B., & Stojković, D. (2022). Emerging Multipolarity: A Deeper Understanding Of NATO-China Relations. Institute of International Politics and Economics; Faculty of Philosophy of the University of St. Cyril and Methodius.
14. Global Times. (2023). NATO throws 'nuclear bait' to South Korea. <https://www.>

- globaltimes.cn, Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202301/1284511.shtml>, 2023/01/31.
15. Grare, F. (2020). Germany's New Approach to the Indo-Pacific. Endowment for International Peace, Available at: <https://carnegieendowment.org/2020/10/15/germany-s-new-approach-to-indo-pacific-pub-82978>, 2020/10/15.
 16. Hong, C. (2023). China calls for vigilance as NATO extends reach. China dialy, Available at: <https://www.chinadaily.com.cn/a/202302/16/WS63ed843aa31057c47ebaf136.html>, 2023/02/16.
 17. Hughes, C. W., & Krauss, E. S. (2023). Japan's new security agenda. In *Survival* 49.2 (pp. 157-176). Routledge.
 18. Iwanek, K. (2021). How Can India Cooperate With NATO?. The diplomat, Available at: <https://thediplomat.com/2021/06/how-can-india-cooperate-with-nato/>, 2021/06/03.
 19. Jianxue, L & Duo, L. (2022). NATO remains a cautious option for India. Global times, Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202207/1270241.shtml>, 2022/07/11.
 20. Keshvarian Azad, M, & Mirtorabi, S. (2023). The Biden administration and the policy of containing the rise of China's power in the Indo-Pacific. *Foreign Policy Quarterly*, 36(1), 27-54, (In Persian).
 21. Keyue, X. (2023). NATO plans to take first step in Asia-Pacific by opening Tokyo office, undermining regional peace,. Global Tims, Available at: <https://www.globaltimes.cn/page/202305/1290130.shtml>, 2023/05/04.
 22. Krimi, S. (2022). NATO AND THE INDO-PACIFIC REGION. NATO Parliamentary assembly, Available at: <https://www.nato-pa.int/document/2022-nato-and-indo-pacific-region-report-krimi-021-pcnp>, 2022/04/29.
 23. Legarda, H. (2022). China and Russia Bring NATO and the Indo-Pacific Together. *Internationale politik quarterly*, Available at: <https://ip-quarterly.com/en/china-and-russia-bring-nato-and-indo-pacific-together>, 2022/08/14.
 24. Lobell, S. E. (2010). Structural realism/offensive and defensive realism. In *Oxford Research Encyclopedia of International Studies*.
 25. Marrone, A. (2011). The equilibrium of the 2010 NATO strategic concept. *The International Spectator*, 46(3), 93-111, <https://doi.org/10.1080/03932729.2011.601122>.
 26. Mathieu D. (2019). Naval Bases: From Djibouti to a Global Network?. *Institute Montaigne*, Available at: <https://www.institutmontaigne.org/documents/china-trends/China-trends-2-print-web.pdf>, 2019/02/26.
 27. Michito, T. (2022). NATO-Japan Cooperation: A New Opportunity for Building Bridges Between US Allies. *www.nippon.com*, Available at: <https://www.nippon.com/en/in-depth/d00820/>.

28. Mitchell, W. (2021). NATO: India's next geopolitical destination. Hindustan times, Available at: <https://www.hindustantimes.com/opinion/nato-india-s-next-geopolitical-destination-101616423938974-amp.html>, 2021/03/23.
29. NATO, (2021b). »NATO Relations with Australia«, Available at: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_48899.htm, 2021/08/25.
30. NATO. (2014). Individual Partnership and Cooperation Programme. Available at: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2014_05/20140507_140507-IPCP_Japan.pdf, 2014/05/06.
31. NATO. (2021a). NATO 2030, North Atlantic Treaty Organization. Available at: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2021/6/pdf/2106-factsheet-nato2030-en.pdf, 2021/06/30.
32. NATO. (2022a). Strategic Foresight Regional Perspectives Report on the Indo-Pacific. www.act.nato.int, Available at: <https://www.act.nato.int/articles/strategic-foresight-regional-perspectives-report-indo-pacific>, 2022/08/02.
33. NATO. (2022b). Relations with New Zealand. Available at: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52347.htm, 2022/05/23.
34. Odgaard, L. (2023). China Views NATO: Beijing's Concerns About Transatlantic Cooperation in the Indo-Pacific. In *Evaluating NATO Enlargement: From Cold War Victory to the Russia-Ukraine War* (pp. 283-302). Cham: Springer International Publishing.
35. Okano-Heijmans, M. (2021). Netherlands and Indo-Pacific: Inclusive but Not Value-Neutral. *Clingendael*, Available at: <https://www.clingendael.org/publication/netherlands-and-indo-pacific-inclusive-not-value-neutral>, 2021/08/31.
36. Pape, R. A. (2005). Soft balancing against the United States. *International security*, 30(1), 7-45, <https://doi.org/10.1162/0162288054894607>.
37. Park, J & Dersimonian, A. (2024). The Folly of Interlinking NATO and US Asian Alliances., *The Diplomat*, Available at: <https://thediplomat.com/2024/07/the-folly-of-interlinking-nato-and-u-s-asian-alliances/>, 2024/06/12.
38. Passy, S & Apostolov A. (2022). The India-NATO Council and a Tri-Polar World. *Observer research foundation*, Available at: <https://www.orfonline.org/expert-speak/the-india-nato-council-and-a-tri-polar-world/>, 2022/06/26.
39. Przychodniak, M. (2023). What Military Role Can the EU Play in the Indo-Pacific?. *China Observers in Central and Eastern Europe*, Available at: <https://chinaobservers.eu/what-military-role-can-the-eu-play-in-the-indo-pacific/>, 2023/01/24.
40. Rosenberger, L., & Gorman, L. (2020). How democracies can win the information contest. *The Washington Quarterly*, 43(2), 75-96, <https://doi.org/10.1080/0163660X.2020.1771045>.

41. Roy, S. (2022). Explained: The significance of India's talks with NATO, and next steps. Available at: <https://indianexpress.com/article/explained/india-nato-talks-explained-significance-common-ground-china-pakistan-8085582/>, 2022/06/14.
42. Sheng, E. L. (2023). The Reconstruction of the US-EU Alliance in Joe Biden's Administration: The G7 and NATO as Instruments to Contain China and Russia. In *China's Belt and Road Initiative and the Triangle Great Game of Contemporary International Politics*, Singapore: Springer Nature Singapore, (pp79-109).
43. Sheng, Y. (2023). NATO chief visits Asia, intends to bring 'bloc-to-bloc confrontation in Europe' to region. *Global Tims*, Available at: <https://www.Available at: globaltimes.cn/page/202301/1284496.shtml>, 2023/01/30.
44. Tan, S. S. (2020). Consigned to hedge: south-east Asia and America's 'free and open Indo-Pacific' strategy, *International Affairs*, 96(1), 131-148, <https://doi.org/10.1093/ia/iiz227>.
45. Trillo-Figueroa, S.C. (2024). Is China a threat to Europe? Nato's China stance may rest on its answer. *South China Morning Post*, Available at: <https://www.scmp.com/opinion/world-opinion/article/3270364/china-threat-europe-natos-china-stance-may-rest-its-answer>, 2024/06/16.
46. Vankovska, B. (2022). Heading Towards a Global NATO: Piquing China?. *Вопросы политологии*.
47. Walt, S. M. (1985). Alliance formation and the balance of world power. *International security*, 9(4), 3-43, <https://doi.org/10.2307/2538540>.
48. Walt, S. (1987). *The Origins of Alliances*. New York: Cornell University.
49. Yeung J & Stewart, M. (2023). Japan is in talks to open a NATO office as Ukraine war makes world less stable, foreign minister says. *CNN*, Available at: <https://edition.cnn.com/2023/05/10/asia/japan-foreign-minister-hayashi-nato-intl-hnk/index.html>, 2023/05/10.
50. Yi, S., & Yang, C. (2023). China-NATO Relations: History and Reality. *BRIQ Belt & Road Initiative Quarterly*, 4(3), 26-37, <https://orcid.org/0000-0002-4840-6427>.
51. Zapolskis, M. (2012). 1999 and 2010 NATO Strategic Concepts: A Comparative Analysis. *Lithuanian Annual Strategic Review*, 10(1), DOI:10.2478/v10243-012-0012-5.

COPYRIGHTS

©2025 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

